

How the Ba'al Shem Tov Changed the World: Major Concepts in Hasidic Thought

Ora Wiskind

Unit 4

Unleashing the power of language: Speech, Prayer, Torah study

Lawrence Fine, *Physician of the Soul, Healer of the Cosmos: Isaac Luria and His Kabbalistic Fellowship* (Stanford, 2003) 188-189

One of the fundamental facts of the history of Kabbalah in general, and Lurianic Kabbalah in particular, was its capacity to remain completely within the fold of 'orthodox' or normative Judaism, despite radical innovations in the arenas of both religious thought and practical piety. The sole exceptions to this were Sabbateanism in the seventeenth century ...

Sabbateanism aside, however, the issue for kabbalists was not *whether* to practice the mitzvot but rather their purpose and function. What was the meaning behind the precepts as a whole, and each precept in particular? It is true [...] that the kabbalists did, in fact, *add* to the structure of religious practice through ritual innovation and variation. But their primary concern when it came to ritual was to invest already existing practice with esoteric meaning, endowing the mitzvot with significance in conformity with their various mystical conceptions.

Taken together, the Lurianic explanations of the mitzvot exemplify the particular kabbalistic way in which Isaac Luria transformed traditional Jewish ritual. He did so in the case of the mitzvot not by abrogating any aspects of the halakha, but by endowing its fulfillment with theosophical and theurgical significance. [...] Lurianic Kabbalah also served to empower its practitioners by cultivating the theurgical art to an even greater degree than previous kabbalists had done. Each and every halakhic enactment presented one opportunity after another to transform both oneself and the cosmos.

A. The redemptive power of human speech and action

1. Midrash *Bereshit rabba* 1.1

So too Hashem gazed into the Torah and created the world. Similarly, the Torah says, "Through *reshit* Hashem created [the heavens and the earth]," and *reishit* means Torah, as in "Hashem made me [the Torah] the beginning (*reishit*) of His way" (Prov. 8:22).

בראשית רבה א. א

כך היה הקב"ה מביט בתורה ובורא את העולם והתורה אמרה בראשית ברא אלהים ואין ראשית אלא תורה היא מה דאת אמר (משלי ח, כב) יִקְוֶה קִנְיֵי רֵאשִׁית דְּרַכּוֹ:

2. Bavli *Berachot* 55a

Rav Yehuda said in the name of Rav: Bezalel knew how to join the letters with which heaven and earth were created. From where do we derive this? It is written here in praise of Bezalel: 'And I have filled him with the spirit of God, in wisdom, and in understanding, and in knowledge, and in all manner of workmanship' (Exod. 31:3) and it is written there with regard to creation of heaven and earth: 'The Lord, by wisdom, founded the earth; by understanding He established the heavens' (Prov. 3:19).

ברכות נה ע"א

אמר רב יהודה אמר רב: יודע היה בצלאל לצרף אותיות שנבראו בהן שמים וארץ. כתיב הכא (שמות לה, לא) וַיִּמְלֵא אֹתוֹ רוּחַ אֱלֹהִים בְּחָכְמָה בְּתַבּוּנָה וּבְדַעַת, וכתיב התם (משלי ג, יט) יִקְוֶה בְּחָכְמָה יִסְדְּאֶרֶץ כּוֹגֵן שָׁמַיִם בְּתַבּוּנָה, וכתיב (משלי ג, כ) בְּדַעַתוֹ תִּהְיוּמוֹת נִבְקָעוּ.

3. *Sefer yetsirah*

ספר יצירה פרק א

משנה א. שלשים ושתים נתיבות פליאות חקק י-ה' צבאות אלקי ישראל אלקים חיים אל ש-די רם ונשא שוכן עד וקדוש שמו בשלשה ספרים בספר וספר וסיפור:
משנה ב. עשר ספירות בלימה ושנים ועשרים אותיות יסוד

4. R. Dov Ber, Maggid of Mezritsh, *Ohr Torah, Va-yehi*, s. 60

The child receives something of the father's wisdom. His understanding comes from this parent's words, for otherwise the father's wisdom would be too immense and concealed. The child can grasp some part of it, because his father has contracted his great wisdom, diminishing its fullness and clothing it in words

appropriate to the child's understanding. When the child truly devotes his mind to (contemplating) the words, he receives the wisdom concealed within them, since there everything is utterly one. This is the meaning of the verse (Ps. 119:130; after *Berakhot* 22a), 'The opening of your words gives light'/'open your mouth and let your words illuminate' *hokhmah* shines from within the word, and its brightness can illuminate another. This gives the father great pleasure.

וְהִנֵּה נִמְשָׁל זֶה דְּמִיּוֹן אֵב הַמְּלַמֵּד אֶת בְּנוֹ. הִנֵּה הֵבֵן מִקְּבֵל חֲכַמַת הָאֵב, וְזֶה שֶׁמְשִׁיג הַכֹּל הִיא מִכַּח הַדְּבָרִים שֶׁל הָאֵב, כִּי חֲכַמַת הָאֵב גְּדוּלָּה הִיא עַד מְאֹד וְנִעְלַמַת כְּהֵעָלֵם גְּדוּלָּה. רַק מָה שֶׁמְשִׁיג הֵבֵן הוּא מִכַּח שֶׁהָאֵב מִצְמָצֵם חֲכַמְתוֹ וּמְקַטְיֵנָה כְּפִי עֵרֶךְ הַשְּׁגָת הֵבֵן וּמְלִכִישָׁה בְּהַדְּכוּרִים, וְגַם הֵבֵן כְּאִשֶׁר הוּא שֵׁם מִחֲשַׁבְתּוֹ וְרַעִיוֹנוֹ אֶל הַדְּבָרִים מִקְּבֵל מִשֵּׁם, כִּי שֵׁם נִעֲשֶׂה אַחַדוֹת א'. וְזֶה שֶׁנֶּאֱמַר פָּתַח פִּיךָ וַיֵּאִירוּ דְּבָרֶיךָ, פִּי' כִּי חֲכַמָּה מֵאִירָה בְּתוֹךְ הַדְּבָרִים, וּמִכַּח זֶה ג"כ יֵאִירוּ לְזוּלָּתוֹ שִׂיּוּכָל הַתְּלַמִּיד לְהַשְׁיִיג, וְזֶה יֵשׁ לְהָאֵב תְּעֻנָּה, כְּמוֹשֶׁל הַתִּיּוֹנוֹק הַמְּבַקֵּשׁ אִיזָה דְּבַר מֵאִבּוֹ וְכְאִשֶׁר הָאֵב עוֹשֶׂה רִצּוֹן הַתִּיּוֹנוֹק וְנוֹתֵן לוֹ אוֹתוֹ דְּבַר יֵשׁ לְהָאֵב תְּעֻנָּה מִזֶּה. וְזֶה צְדִיק מוֹשֵׁל וְגו', כִּי רִצּוֹנוֹ יֵת' וְרִצּוֹן הַצְּדִיק נִעֲשֶׂה א', וְזֶה שֶׁהַצְּדִיק רוֹצֵה זֶהוּ רִצּוֹנוֹ יֵת', וַיְכֹל לְהַפְּךְ מֵדַת הַרִּין לְרַחֲמִים.

5. R. Moshe Hayyim Efrayim of Sudilkov, *Degel Machane Efrayim*

ר' משה חיים אפרים מסודילקוב, דגל מחנה אפרים, פרשת בהר
 וּבְכָל אֶרֶץ אֲחֻזְתְּכֶם גְּאֻלָּה תִּתְּנוּ לְאֶרֶץ (ויקרא כה, כד). יש לומר בזה בדרך רמז ונקדים לבאר הפסוק (רות ד, ז) וְזֹאת לְפָנֶיךָ בְּיִשְׂרָאֵל עַל-הַגְּאֻלָּה וְעַל-הַתְּמוּנָה דְהִנֵּה כְּשֶׁאֲדָם עוֹסֵק בְּאֲכִילָה אוּ בְּמִשְׁא אוּ מִדְּבַר דְּבָרִים גְּשְׁמִיִים וְסִיפּוּרִים צְרִיךְ שִׁידֵעַ כִּי הַכֹּל הֵם אוֹתוֹת קְדוּשִׁים הַבְּאִים מִן הָעוֹלָם הָעֵלְיוֹן וַיֵּשׁ לָהֶם שׁוֹרְשִׁים קְדוּשִׁים אֲךָ שְׁבֹאוֹ לְעוֹלָם זֶה מְלוּבָשִׁים וְנִתְחַלְפוּ לְגִשְׁמִיּוֹת וְכִשְׁעוּשָׁה הַדְּבָרִים הַנִּלְבָּשִׁים בְּשִׁכְל וְדַעַת וִירַאת שָׁמַיִם אִזּוֹ מְקַשֵּׁר הַדְּבָרִים לְשׁוֹרְשָׁן וְגוֹאֵל אוֹתָם הַדְּבָרִים מִן הַתְּמוּנָה רַחֲמָנָא לִיצְלָן וּמֵאִיר אוֹתָם מִחֲשִׁכוֹתָם וּמוֹצִיאֵם מֵאֲפִילָה לְאוֹר גְּדוּלָּה וּמְשִׁיעֵבּוֹד לְגֹאֲלָה עַל יְדֵי הַתְּקַשְׁרוֹתוֹ כִּנ"ל.

ר' משה חיים אפרים מסודילקוב, דגל מחנה אפרים, פרשת אמור
 וַיֵּאמֶר יְקִיָּק אֱלֹהֵי מֹשֶׁה אָמַר אֱלֹהֵי הַנִּי אֶהְיֶה וְאֶמְרָתְךָ אֵלֵהֶם לְנַפֵּשׁ לֹא־יִטְמָא בְּעַמִּי (ויקרא כא, א). ואיתא במדרש (ויקרא רבה כ"ו, א) אמור אל הכהנים. אמרות יקוק אמרות טהורות כסוף צרוף בעליל (תהלים יב, ז). משל עיין שם. והוא תמוה, ואבאר לפי קט שכלי [...]

ושורש הדברים כי מפי הקדוש ברוך הוא יוצא אותיות להנהגת העולם וכשבא לעולמות האותיות מצטרפים לפי המקבלים הן לטוב ולהיפוך חס ושלום וכשיש צדיק שהוא חכם בעולם ויודע האותיות שיצאו מפי הקדוש ברוך הוא אף על פי שהם מצטרפים חלילה שלא לטובה יוכל להפך הצירופים על ידי חכמתו ותפלתו כמו מן מת תם ומן נגע עונג הכל לפי האותיות של הגזר דין. וסיפר שכן עשה בזאסלאב שראה שיצאו צירופים לא טובים ועשה מהם צירופים אחרים ונשאר רשימתן פחד, והבן זה כי זה כלל גדול.

6. R. Yaakov Yosef of Polonnoye, *Tsafnat paaneah*

As I heard from my master ... there are *yihudim* (unifications) done by means of speech, whether speech during Torah study and prayer or speech in the form of idle conversation with one's friend in the marketplace. Each can be united and elevated in accordance with one's level: some by means of holy speech and some by means of profane speech, for both are composed of twenty-two letters.

צפנת פענח עו ע"א

על דרך ששמעתי ממורי זלה"ה שיש יחודים בדיבור בין בדיבור תורה ותפילה ובין בדיבור עם חבירו בשוק, ויוכל לחברו ולהעלותו לכל אחד לפי מדרגתו, יש על ידי דיבור דקדושה ויש על ידי דיבור חול, שיש בו גם כן עשרים ושתים אותיות וכו'

7. *Shivhei ha-Baal Shem Tov*

שבחי הבעש"ט, עמ' 174

שמעתי מהרב דק"ק פולנאי שהבעש"ט לא היה יכול לדבר עם בני אדם מחמת דביקותו והיה מדבר מחוץ לשיטה ולמד אותו רבו שלו הידוע שיאמר בכל יום קאפיטיל אשרי תמימי דרך ועוד כמה קאפיטלעך תהילים רשומים והראה לו חכמה וע"י כן התחיל לדבר עם בני אדם ולא נתבטל דביקותו והיה אומר בכל יום אותן הקאפיטלעך תהילים.

8. *Tsavaat haRivash 23, s. 75* (translation- Elior, *The Mystical Origins of Hasidism* 51)

The Ba'al Shem Tov said about the verse 'And you will make a window [tsohar] to the ark [tevah]' [Gen. 6: 16] that every word [tevah] should shine [matshir]. For in each letter there are worlds and souls and divinity that ascend and are bound together and unified with each other and with divinity. Then the letters become unified and form a word and become truly unified in the divinity, and a man should include his soul in each aspect, and then all the worlds become unified so that there is then a great joy and immeasurable delight. That is the meaning of 'lower, second and third levels shall you make it'—worlds and souls and divinity contain three worlds. One must hearken to each word spoken by the Shekhinah, and in a similar manner to every word spoken in the world of speech, whenever one is speaking. That is the meaning of making a tsohar, that it should emerge brightly and please his creator. This requires great faith [emunah] as the Shekhinah is called the faithfulness of the nursemaid [emumat omen].¹³

צוואת הריב"ש דף ח' ע"ב

צָהַר תְּעֹשֶׂה לַתֵּבָה וְאֶל־אֲמָהּ תְּכַלְנֶה מִלְמַעְלָה [וּפְתַח הַתֵּבָה בְּצִדָּהּ תְּשִׂים תַּחְתֵּימָם שְׁנַיִם וּשְׁלֹשִׁים תְּעֹשֶׂה] (בראשית ו, טז). ריב"ש ע"ה אמר, צָהַר תְּעֹשֶׂה לַתֵּבָה, שֶׁתִּהְיֶה הַתֵּיבָה שְׂאֵדָם מְדַבֵּר בַּתּוֹרָה וּבַתְּפִילָה מְצַהֵר, כִּי יֵשׁ בְּכָל אוֹת עוֹלָמוֹת וְנִשְׁמוֹת וְאֵלֶקֶת, וְעוֹלָיִם וּמִתְיַחֲדִים זֶה עִם זֶה, עִם אֵלֶקֶת. וְאַחַר כֵּךְ מִתְיַחֲדִים וּמִתְקַשְּׂרִים יַחַד הָאוֹתִיּוֹת וְנִעֲשֶׂה תֵיבָה, וְאַחַר כֵּךְ מִתְיַחֲדִים יַחֲוִדִים אֲמִיתִיִּים בְּאֵלֶקֶת. וְצָרִיךְ הָאָדָם לְכַלּוֹל נִשְׁמָתוֹ בְּכָל בַּחִינָה וּבַחִינָה מֵהַנִּזְכָּר וְאִזּוֹ מִתְיַחֲדִים כָּל הָעוֹלָמוֹת כְּאֶחָד וְעוֹלָיִם וְנִעֲשֶׂה שְׂמֵחָה וְתַעֲנוּג גָּדוֹל עַד אֵין שִׁיעוֹר.

וְזֶהוּ תַּחְתֵּימָם שְׁנַיִם וּשְׁלֹשִׁים וְגו', דֵּהֵינּוּ עוֹלָמוֹת וְנִשְׁמוֹת וְאֵלֶקֶת, תֵּלַת עֲלָמִין אֵינִי לֵיהּ וְכו' (זוהר ח"ג קנ"ט א). וְצָרִיךְ לְשִׁמּוֹעַ בְּכָל תֵּיבָה מֵה שְׂאוֹמֵר, שֶׁהַשְּׂכִינָה עוֹלָם הַדִּיבּוּר (שם ר"ל א) מְדַבֵּרֶת וְהוּא שׁוֹשְׁבֵינָא לֵהּ. צָהַר, שֶׁתִּצָּא בְּבַהֲיָרוֹת, וְלַעֲשׂוֹת נַחַת רוּחַ לְיוֹצְרוֹ.

וְצָרִיךְ אֲמוּנָה גְדוֹלָה לְזֶה, דֵּהַשְּׂכִינָה נִקְרָאת אֲמוּנָת אֲמֵן (שם ט"ז ב) וּבְלֹא אֲמוּנָה נִקְרָא חֶסֶד וְשִׁלּוּם נִרְגָן מִפְרִיד אֱלֹהִים (משלי טז, כח), וְאֶל־אֲמָהּ תְּכַלְנֶה מִלְמַעְלָה, הֵינּוּ אֲמָא, אוֹ יֵשׁ לֹמֵר אַחֲרַי שֶׁיִּצָּא הַתֵּיבָה מִפִּי אֵין צָרִיךְ לְזַכּוֹר אוֹתָהּ לְהֵלֶן, וְהַעֲנִין שֶׁלֹּא יִרְאֶה שֶׁהוֹלֶכֶת לְמִקּוֹם גְּבוּהָ, דּוֹגְמָא שְׂאֵין יִכּוֹל לְרִאֲוֹת בְּשִׁמְשׁ, וְזֶהוּ תְּכַלְנֶה מִלְמַעְלָה, וּבִמָּה אֵתָּה יִכּוֹל לַעֲשׂוֹת כּוֹן, בְּאַיְתָּהּ וְכָל־בֵּיתָךְ אֶל־הַתֵּבָה (בראשית ז, א) הֵינּוּ בְּכָל גּוֹפֵךְ וְכוֹחוֹתֶיךָ תְּבוּאָה אֵל הַתֵּיבָה:

9. R. Moshe Hayyim Efrayim of Sudilkov, *Degel Machane Efrayim*

'Make a light source for the *teivah*' (Gen. 6:16). My grandfather (the Baal Shem Tov) explained that *teivah* means 'word' ... and he interpreted 'make a light source in the ark' to mean 'see to it that you illuminate the word that you speak.' He spoke at length of this. The Torah means that if you notice that the light is hidden and cannot be perceived at all, and you don't know how to open the word and remove the occlusion so that the light can be revealed, the verse explains: 'open the word' so that it is no longer closed and sealed, as in 'I was silent, speechless' (Ps. 39:3).

'Put [the entrance to the ark] at its side' (Gen. 6:16). If you seek it, you will find an 'entrance' to the word close by - 'at its side,' meaning that there is light right there, within the darkness. It is simply hidden. ...

דגל מחנה אפרים, פרשת נח

וּפְתַח הַתֵּבָה בְּצִדָּהּ תְּשִׂים (בראשית ו, טז). תְּחִילָה נִבְאָר מֵה שְׂאֵמְרוּ בְּגִמְרָא (סנהדרין לחע"ב) בְּכָל מִקּוֹם שֶׁפָּקְרוּ הַמִּינִין תְּשׁוּבָתָן בְּצִדָּהּ וְכו', וְיֵשׁ לְהַבִּין זֶה עַל פִּי הַקְּדָמָה זֶה דָּאִי אֲפֻשֶׁר לְחוּשֶׁךְ בְּלֹא אוֹר וְלֹרַע בְּלֹא טוֹב כִּי הָאוֹר יוֹצֵא וְנִיכָר מִתּוֹךְ הַחוּשֶׁךְ וְכֵן הַטוֹב יוֹצֵא מִן הָרַע אֶךְ שֶׁהוּא מְכוּסָה וּבְהַעֲלֵם שֶׁם וְצָרִיךְ לְבַרֵּר הַטוֹב שֶׁיְהִיָּה הָרַע נִדְחָה וְהַטוֹב עוֹלָה לְמַעְלָה. ...

וְכֵן יֵשׁ לֹמֵר הַרְמָז בְּפִסּוֹק כֹּאן עַל פִּי מֵה שֶׁהָאִיר אֲא"ז נ"ע תֵּיבָה מְרוּמָז עַל מְלָה, שֶׁהוּא נִקְרָא תֵיבָה וְכִמוֹ שֶׁכְּתוּב צוּהַר תְּעֹשֶׂה לַתֵּיבָה וְאֵמֵר הוּא ז"ל שֶׁתִּרְאֶה לְהָאִיר הַתֵּיבָה שֶׁתּוֹצִיא מִפִּיךָ וְהָאִיר בְּזֶה, וְזֶה שְׂאֵמֵר הַכְּתוּב כֹּאן אִם תִּרְאֶה שֶׁלְּפַעְמַיִם נִתְכַסָּה הָאוֹר וְאֵינּוּ נִרְאֶה וְנִיכָר כֹּלֵל וְאֵינְךָ יוֹדֵעַ מֵה לַעֲשׂוֹת לְפַתּוֹחַ הַכִּיסוּי שֶׁיִּתְגַּלֶּה הָאוֹר עַל זֶה אֵמֵר וּפְתַח הַתֵּיבָה הֵינּוּ הַפְּתַח לְפַתּוֹחַ הַתֵּיבָה וְהַמְלָה שֶׁלֹּא תִהְיֶה סְגוּרָה וְאִטּוּמָה, בְּסוּד נִאֲלַמְתִּי דוּמִיָּה חֶסֶד וְשִׁלּוּם, בְּצִדָּהּ תְּשִׂים הֵינּוּ אִם תְּחַפְּשֶׁנָּה תִּמְצָא פְתַח לְהַתֵּיבָה בְּצִדָּהּ דִּיקָא הֵינּוּ בְּאוֹתוֹ הַחוּשֶׁךְ עֲצָמָה בּוֹדָאִי יֵשׁ אוֹר גְּדוֹל רַק שֶׁהוּא בְּהַעֲלֵם. לֹא בְּשִׁמְיָם הוּא, וְלֹא־מִעֲבָר לֵיָם. כִּי־קָרוֹב אֶלֶיךָ הַדְּבָר מֵאֵד בְּפִיךָ וּבְלִבְבְּךָ לַעֲשׂוֹתוֹ (דברים ל, יב-יד). וְהֵבֵן.

10. R. Dov Ber, *Maggid of Mezritch, Ohr Torah, Yitro, s. 97* (translated in Ariel Even Mayse, *Speaking Infinities: God and Language in the Teachings of Rabbi Dov Ber of Mezritch*)

The ultimate goal of [sacred] service is to raise up the holy sparks that have fallen into brokenness. [This includes] all words and thoughts, which are all letters. If they come from idle chatter, they are letters of

brokenness. Everything must be lifted up to its root. [...] This is the meaning of 'Even the ordinary conversations of the sages require study' [i.e., idle speech must be followed by a positive deed]. And this is the meaning of 'The land will be full of the awareness of *et T-H-V-H*' (Isa. 11:9). *Et* represents the letters from *aleph* to *tav*. These are the letters of speech and thought. 'Awareness' (*de'ah*) refers to connection.

אור תורה, יתרו ס' צז

ולמעמים. זהו טועמיה חיים זכו, כי החכמה תחיה בעליה, ונמצא מעלה הניצוצות קדושות. כי זהו תכלית העבודה להעלות ניצוצות קדושות שנפלו בשבירה, וכל הדיבורים והמחשבות, כי הם הכל אותיות, ואם הם מדברים במלים הם אותיות מהשבירה, וצריך להעלות הכל אל שורשו. זהו השח שיחה במילה עובר בעשה, כי צריך לעשות פעולה תיכף ומיד להעלותו אל שורשו. זהו שיחת חולין של תלמידי חכמים צריכין לימוד. וזהו ומלאה הארץ דעה את ה'. את, היינו אותיות מא' עד ת', דהיינו אותיות דבור ומחשבה, דעה, לשון התקשרות.

B. Prayer

1. *Ohr ha-meir, Vayeira*, s. 139

R. Israel Baal Shem Tov, may he rest in peace said: When a man is drowning in the river and makes wild gestures to try and save himself from the waters that threaten to sweep him away, surely people who see him will not mock him and his movements; so when one is praying and makes gestures, such a person should not be ridiculed as he struggles to save himself from the 'stormy waters', that is, the *keliipot* (evil husks) that come to distract his thoughts while he prays.

אור המאיר, וירא ס' קלט

ריב"ש ע"ה אמר, כשאדם טובע בנהר, והוא מראה כמה תנועות שיוציא עצמו מן המים השוטפים אותו, בוודאי הרואים אותו לא יתלוצצו עליו ועל תנועותיו, כך כשמתפלל ועושה תנועות, אין להתלוצץ עליו, שהוא מציל את עצמו ממים הזדונים, שהם הקליפות הבאים לבטלו ממחשבתו בתפלתו

2. R. Yaakov Yosef of Polonnoye, *Toldot Yaakov Yosef, Tazria*

From my teacher: about 'And the creatures run and return' (Ezekiel 1:14). The soul, having been quarried from a holy place, yearns to return to the site of its origin. Lest it be nullified in this lower world, it has been bound up in matter so that it will also attend to material concerns such as eating and drinking and conducting business and so forth. [...] For delight that is continual becomes habit and ceases to bring pleasure. Thus there are rises and falls in a person's worship – so that delight can be experienced ever anew. For this is the main thing in serving God, as my master taught.

ר' יעקב יוסף מפולנאה, תולדות יעקב יוסף תזריע

ממורי שמעתי ענין החיות רצוא ושוב (יחזקאל א, יד), כי הנשמה אחר שחוצבה ממקום קדוש ראוי שתתלהב תמיד אל מקום מחצבתה, ופן תתבטל ממציאיות, לכך סיבבה בחומר שתעשה גם כן ענינים חומריים כמו אכילה ושתייה ומשא ומתן וכיוצא שלא תתלהב תמיד בעבודת ה' יתברך בסוד תיקון וקיום הגוף עם הנשמה. וכן הוא במדריגת הספירות קטנות וגדלות, ודברי פי חכם חן. עוד יש לומר והחיות רצוא ושוב, כי תענוג תמידי נעשה טבע ואינו תענוג, לכך האדם עולה ויורד בעבודת ה' יתברך כדי שיהיה תענוג שהוא עיקר עבודת ה' כמו ששמעתי ממורי.

3. *Sefer Kehal Hasidim he-hadash* (Lemberg, 1905). Hebrew version presented in S. Y. Agnon, *Yamim Nora'im* (Jerusalem: Schocken, 1937). Translation from Maurice T. Galpert, *Days of Awe* (Pantheon Books: New York, 1995), adapted by Menachem Katz.

החליל

כפרי אחד היה רגיל להתפלל בימים נוראים בבית מדרשו של הבעש"ט ז"ל. היה לו ילד אטום לב, שלא היה יכול לתפוס אפילו את צורת האותיות, כל שכן לומר שום דבר שבקדושה. לא היה אביו מביאו לעיר, מחמת שלא ידע כלום. כיון שנעשה בר מצוה, נטלו אביו עמו על יום הכפורים, כדי לשמרו שלא

The Flute

A certain villager used to pray on the Days of Awe in the House of Study of the Baal Shem Tov. He had a child whose wits were dull and who could not even read the letters in the prayer book, much less recite a holy word. His father never brought him along to the city, because the boy was completely ignorant. But when the boy became Bar Mitzvah, his father took him with him to the city for Yom Kippur, so as to be

<p>יכול ביום צום קדוש מחמת חסרון ידיעה.</p>	<p>able to watch him and keep him from eating from simple ignorance.</p>
<p>היה לו לילד חליל קטן, שהיה מחלל בו תמיד בשעה שהיה יושב בשדה ורועה את הצאן. נטל את החליל ונתנו בבגדו, ואביו לא ידע.</p>	<p>Now the boy had a little flute on which he used to play all the time when he sat in the field tending his flock. He took the flute with him from home and put it in his coat, and his father did not know about it.</p>
<p>היה הילד יושב כל יום הכפורים בבית המדרש, ולא התפלל, מפני שלא ידע כלום. בשעת תפילת מוסף אמר לאביו: אבא, רוצה אני לחלל בחלילי". נתחלחל אביו וגער בו. נתאפק הילד על כרחו. בשעת תפילת מנחה חזר ואמר: "יהי מה, הרשני נא לחלל".</p>	<p>The boy sat in The House of Prayer all Yom Kippur without praying, because he did not know how. During the Additional Prayer he said to his father. "Father, I want to play the flute." His father became terrified and spoke sharply to the boy. The boy had to restrain himself. During the Afternoon Prayer the boy repeated again: "Father let me play on my flute."</p>
<p>כיון שראה אביו של התינוק שהוא מבקש מאד לחלל, אמר לו: "היכן החליל?". הראה לו על כיס בגדו. נטל אביו של התינוק את כיס בגדו והחזיק בידו את הכיס עם החליל, כדי שלא יוציאו ויחלל בו. עמד והתפלל תפילת נעילה, כשידו מחזקת בכיס ובחליל. באמצע התפילה שמט הנער בחזקה את החליל מתוך הכיס ומיד אביו ונתן קול גדול בחליל, עד שתמהו כל השומעים.</p>	<p>Seeing that the boy wanted badly to play on his flute, his father said to him "Where is the flute? The child pointed to the pocket of his coat. The father therefore held the child's pocket in his hand, to keep the boy from taking out the flute and playing on it. Holding the pocket with the flute in this way, the man stood and prayed the Closing Prayer. In the middle of the prayer, the boy forced the flute out of his pocket and blew a blast so loud that all who heard it were taken aback.</p>
<p>כיון ששמע הבעש"ט את הקול, קיצר מכפי הרגלו. אחר התפילה אמר: תינוק זה בקול חלילו העלה כל התפילות והקל מעלי, שתינוק זה אינו יודע כלום, ומאחר שכל היום הקדוש ראה ושמע תפילת ישראל, נתלקח בו ניצוץ קדשו כמו אש ממש, ואש תשוקתו בערה בו בכל פעם יותר ויותר, עד כלות נפשו ממש, ובחוזק תשוקתו חילל באמיתות נקודת לבו בלא שום פניה, רק לשמו יתברך לבדו, והבל פיו הנקי נתקבל מאד לפניו יתברך, ועל ידי זה העלה כל התפילות.</p>	<p>When the Baal Shem Tov heard the sound, he shortened his prayer. After the prayer the Baal Shem Tov said: "With the sound of this flute the child lifted up all the prayers and eased my burden. For this child does not know anything but by dint of his seeing and hearing the prayer of Israel all of this holy day, the prayer's holy spark kindled a fire in him and the flames of his longing burned higher and higher until his soul nearly expired. Because of the strength of his longing he played the note of his heart truly, without any distraction, for the sole sake of the Name of God. Now the pure breath of his lips was very acceptable to Him and by this means all the prayers were lifted up.</p>

C. Torah study

1. R. Menahem Mendel of Premyshlyan, *Hanhagot yesharot*, (*Sfarim kedoshim mitalmidei Baal Shem Tov*) 91:3 (in Immanuel Etkes, *The Besht: Magician, Mystic and Leader*, 120.)

And there is one more principle: not to study a great deal, for in the First Generations when they had powerful minds ... they did not need to trouble themselves about Reverence, as Reverence was constantly present to them and they were able to study a great deal. But we, who have weaker minds, if we let our thoughts drift from their *dvekut* with God, Blessed Be He and study a great deal, Heaven forbid we may stop thinking about the Reverence of God. ... Therefore, one should limit one's study and constantly think of the greatness of the Creator. ... And not think many thoughts in one's mind, but only the one thought.

ר' משולם פייבוש הלוי הקר מזבֵרז, יושב דברי אמת, ס' ח

ובאמת רבים מבני עמינו המדומים בעיניהם ובעיני העולם חכמים גדולים בתורה בנגלה ובנסתר, ומדומים ביראה, ובכל הדברים, וסוברים שבאו לקצת תורה ויראה, אבל באמת עדיין לא זכו אפילו לידיעה קטנה מתורת אלהינו, שהיא (זהר מצורע נ"ג ע"ב) נקרא תורה על שם שמורה הנעלם שהוא השי"ת:

כמו שאמר הקדוש אלהי ר' מנחם מענדיל [מפרעמישלאן] ז"ל הנ"ל בפסוק (תהלים יט ה) תורת ה' תמימה, ר"ל על דרך צחות שתורת ה' דייקא היא תמימה, שעדיין לא נגע שום אדם אפילו בקצהו, כי הם לומדים רק חיצוניות התורה, דהיינו שאין במחשבתם להזבק בהשי"ת ולהיות מרכבה לו, ולירא ממנו, ולאהבה אותו על ידי התורה, כמו שאמר האריז"ל (שער המצות ואתחנן, שער רוח הקודש) והובא בספר קטן שערי ציון (סוף שער ג').

כי הם אינם יודעים כלל מה זה הדביקות בהשי"ת, ומה זה האהבה והיראה, כי הם סוברים שזה בעצמו הלימוד שלומדים הוא הדביקות והיא האהבה והיראה, והאיך אפשר זה? ... אלא ודאי אינו צריך לפנים שענין אהבת השי"ת ויראתו הוא ענין אחר, שהוא בלב האדם, שיהיה לבו מפחד וירא מהשי"ת תמיד, ויהיה בוער אהבתו בלבו תמיד, כמו שכתב הרמב"ם (בפרק י' מהלכות תשובה הלכה ג') וז"ל וכיצד היא האהבה הראויה, הוא שיאהב את ה' אהבה גדולה יתירה עזה מאד עד שתהא נפשו קשורה באהבת ה', ונמצא שוגה בה תמיד [...]

ר' משולם פייבוש הלוי הקר מזבֵרז, יושב דברי אמת, ס' יט

ובזה הענין אמר הקדוש מו"ה מנחם מענדיל [מפרעמישלאן] ז"ל, שמעתי זה מפיו הקדוש ז"ע שאמר לי בשם הבעש"ט ז"ל, כי זה פירוש המשנה (אבות פרק ו' משנה א') הלומד תורה לשמה זוכה לדברים הרבה ורצה לומר תורה לשמה נקרא כמו שכתבתי לעיל (סימן ז') בדביקות הבורא ית"ש, ואז הוא זוכה, ר"ל שיכול לזכך אפילו דברי חול הרבה:

כי מפני מה נקרא דברים בטלים, ר"ל שהם בטלים בלי חיות, כיון שאינם דברי תורה, אבל מי שדבוק בהשי"ת יכול לזכותם ולתת בהם חיות על ידי דביקותו וחכמתו העליונה. [...]

וכל זה מי שחושב תמיד שהשי"ת מלא כל הארץ כבודו, ומתנהג את עצמו לפניו כן, כמו שמבואר בשלחן ערוך (אורח חיים ריש סימן א') ברמ"א, שויתי ה' לנגדי תמיד הוא כלל גדול וכו', ומתנהג בשפלות ובושה ובצניעות לפני השי"ת כאילו רואהו, מה שאין כן מי שחושב שהשי"ת בשמים ממעל, והוא על הארץ, כדרך שחושבים העולם, זה האדם מוכרח למעט דבריו כל האפשר, כי אין יכול לתקן שום דיבור חול, רק דברי תורה ידבר תמיד:

וזהו פירוש הפסוק (שם) כי האלהים בשמים ואתה על הארץ, ר"ל כי לשון אם, אם בדעתך הוא כך שהאלהים בשמים ואתה על הארץ, ואינך דבוק באמונה זו תמיד לחשוב בה תמיד שהשי"ת מלא כל הארץ כבודו, על כן יהיו דבריך מעטים, שאי אפשר לך לתקן שום דיבור כלל: נמצא לפי זה תלך לבטח דרכך, ותבין כי הכתבים הנ"ל מדברים הכל בהוה, ר"ל כפי מה שהיה הקדוש הנ"ל כך היה מדבר, לא לנו פעוטות חסרי השכל ודלי מעש וריקי כשרון:

3. R. Dov Ber, Maggid of Mezherich, *Ohr Torah*, s. 317

'Who has gone up to heaven and descended' (Prov. 30:4). ...

This is the meaning of *Torah lishma*, and not in deed alone. The principle is this: a person must draw some measure of awe and love for the blessed Creator from everything one sees or hears or says; or one must know the combinations of the letters and the divine Names. This is the meaning of *lishah* – like its name (*ke-shema*), [the Torah] teaches one awe and love. But *lishmah* also means 'for her sake' – *leshem heh*, for the sake of the *Shechinah*. All words must be raised up, as mentioned earlier. ... This is the meaning of 'the Torah is the names of the Holy One'.

ר' דוב בער, מגיד ממזריץ, אור תורה ס' ריז

מי עלה שמים ויָרַד [מי אֶסְפְּרוּחַ בְּחַפְנֵי מִי צְרַרְמִים בְּשִׁמְלָה מִי הַקִּים כְּלֵאֶפְסֵי־אֶרֶץ מֵהַשָּׁמַיִם וּמֵהַשָּׁמַיִם בְּנֵי כִי תִדְעַ] (משלי ל, ד). [...]

וזהו תורה לשמה ולא במעשה לבד, נמצא זה הכלל מה שאדם רואה או שומע או מדבר יקח להשי"ת, יראה ואהבה, או שיודע הצירופים והכינויים כנזכר, וזהו פירוש תורה לשמה, כשמה שהיא מורית לאדם יראה ואהבה וכו' וגם בשבילה, וזהו לשם ה', פירוש לשם השכינה שיעלה כל הדיבורים כנזכר, ולא למעשה בלבד, כי זה גרם כמו, וזהו אורייתא שמותיו של הקדוש ברוך הוא.